

PRIKAZ INOSTRANOG ČLANKA

NEDOSTATAK ODGOVORNOSTI ZA SOPSTVENO ZDRAVLJE PRODUBLJUJE KRIZU U ZDRAVSTVENOM SISTEMU OSIGURANJA U EVROPI

Istraživanje osiguravača „Alijanc“ pokazuje da nedostatak svesti o hroničnim bolestima rizikuje da dodatno produbi krizu u zdravstvu u Evropi. Izveštaj otkriva tri pomeranja stava o zdravlju potrebna za postizanje boljih ishoda unutar zdravstvenih sistema.

Samo trećina (33 odsto) ljudi od preko 65 godina zabrinuta je zbog rizika od hroničnih bolesti poput srčanih oboljenja, moždanog udara i dijabetesa 1. To je tako uprkos činjenici da su hronične bolesti vodeći uzrok smrti širom sveta, pri čemu se s najvećim teretom suočavaju zdravstveni sistemi. S tim da su zdravstveni sistemi širom sveta ove zime naročito opterećeni.

To su neke od ključnih tendencija iznetih u izveštaju koji je objavio „Alijanc“, svetski lider u uslugama osiguranja i pomoći. U izveštaju su naglašena tri ključna pomeranja načina razmišljanja koja mogu pomoći zdravstvenim sistemima da se uhvate u koštac sa širokim i sistemskim izazovima sa kojima se danas suočavaju:

- Preusmeravanje na prevenciju, a ne na lečenje
- Osnaživanje većeg broja ljudi na negovanje zdravlja
- Otključavanje pravog potencijala digitalnog zdravlja.

Povećanje svesti javnosti i angažovanje s hroničnim ili neprenosivim bolestima (NCD) od vitalnog je značaja ako zemlje treba da smanje naprezanje zdravstvenih sistema danas i u budućnosti. To je tačno i u kontekstu starenja globalne populacije: kako ljudi duže žive sa hroničnim bolestima, teret NCD će se značajno povećavati. U izveštaju se naglašava hitna potreba da se fokusiramo na preventivne mere poput promena u ishrani, smanjenja pušenja i konzumiranja alkohola koje smanjuju rizik od NCD.

Potrebno je više osnaživati pacijente da bi se poboljšalo njihovo iskustvo i podstakla promena ponašanja. Postoje zabrinjavajući znaci u podacima istraživanja: samo 46 odsto ispitanih reklo je da želi da preuzme aktivniju ulogu u postpandemijskoj situaciji. Da bi se povećala proaktivnost pacijenata, zdravstveni provajderi

moraju bolje da razumeju barijere s kojima se suočavaju pojedinci i da bolje rade svoj posao, na primer, utičući na lokalne zajednice i kroz porodične grupe.

Poslednjih godina došlo je do naglog porasta upotrebe i fokusiranja na digitalne zdravstvene usluge među delovima populacije. Iako je pogodnost digitalnih zdravstvenih usluga nesporna, u izveštaju se naglašava potreba da se sistem usredsredi na jedinstveni potencijal zdravstvene tehnologije u oblastima kao što je prikupljanje podataka u realnom vremenu – i glavne prepreke usvajanju jedinstvenog pristupa. Poslednjih godina došlo je do naglog porasta upotrebe i fokusiranja na digitalne zdravstvene usluge među delovima populacije.

Podaci otkrivaju porast upotrebe telekonsultacije u poslednje dve godine među mladim porodicama. Ali ostaje velika digitalna podela među generacijama. Samo 39 odsto onih starijih od 65 godina koristi ili bi razmotrilo korišćenje medicinskog telemonitoringa u nekom obliku. To kod mladih porodica doseže 66%.

Paula Kovi, glavna službenica za marketing, prokomentarisala je: „Nisam ubeđena da je pandemija bila katalizator za većinu ljudi da promene svoje ponašanje u vezi za zdravljem. Videli smo neke tendencije koje sugerišu da su neki ljudi promenili svoj način života kako bi postali zdraviji, ali moj osećaj je da su to najčešće pokretali ljudi koji su već počeli da budu proaktivni za svoje zdravlje pre pandemije. Mnogim drugima je bilo teže da održe zdravlje u poslednjih nekoliko godina.

„Sa zdravstvenim sistemima širom sveta koji se suočavaju s velikim izazovima ove zime, ne možemo da priuštimo promene u ponašanju koje smanjuju mnoge rizike. Moramo da produbimo naše razumevanje pitanja i potencijalnih rešenja zdravstvene krize koja se odvija. Osnaživanje pacijenata da preuzmu veću odgovornost za svoje zdravlje moguće je tako što ćemo bolje koristiti novu tehnologiju koja je sada dostupna.“

Glavni savetnik za zdravstveno osiguranje u „Alijancu“, dr Umberin Nehal, pedijatar, dodao je: „Postoji realna opasnost da zdravstveni radnici i zdravstveni sistemi pretpostave da neko nema ličnu odgovornost ako se njihovo angažovanje u zdravlju doživljava kao nesigurno, na primer, ako prati zdravstvene prakse iz neevropske kulture. Naš zadatak je da se angažujemo i povežemo s ljudima na način koji poštuje i gradi poverenje. Odbacivanje ljudi kao nezainteresovanih ili neodgovornih duboko je kontraproduktivno. To što su nezadovoljni zdravstvenim radnicima ne izjednačava se sa prekidom zdravstvene zaštite. Međutim, zdravstveni sistemi moraju bolje da koriste mreže unutar lokalnih zajednica i porodica da bi se ljudi uveli u zdravstveni krug. Bolje angažovanje je od suštinskog značaja za pružanje boljih zdravstvenih ishoda.“

Izvor: https://www.allianz.com/en/press/news/studies/230125_Allianz-States-of-Mind-Health-Report.html

Prevela i priredila: **Ana V. Vodinečić, MA**